

UCHWAŁA NR XXXI/137/25
RADY MIEJSKIEJ W BOGUSZOWIE-GORCACH

z dnia 24 listopada 2025 r.

w sprawie ustanowienia Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Boguszów-Gorce na lata 2026-2028

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153) w związku z art. 176 pkt 1 oraz art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 49 z późn. zm.), Rada Miejska w Boguszowie-Gorcach uchwala, co następuje:

§ 1. Ustanawia się gminny program wspierania rodziny pod nazwą „Program Wspierania Rodziny dla Gminy Boguszów-Gorce na lata 2026-2028” w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Boguszowa-Gorc.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026 roku.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Boguszowie-
Gorcach

Bernard Zonenberg

**PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
DLA GMINY BOGUSZÓW-GORCE
NA LATA 2026-2028**

Boguszów-Gorce, listopad 2025 roku

Spis treści

Wprowadzenie	
.....	3
I Diagnoza środowiska	
.....	5
II Cel i zadania Programu	
.....	10
III Adresaci Programu	
.....	12
IV Realizatorzy Programu	
.....	13
V Monitoring Programu	
.....	13
VI Źródła finansowania	
.....	14
Zakończenie	
.....	14

*„Rodzina jest fundamentem społeczeństwa
– jej siła jest naszą wspólną siłą.”*

Wprowadzenie

*Dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową (...)*¹

Rodzina stanowi podstawową i najważniejszą jednostkę życia społecznego, odpowiedzialną za wychowanie, opiekę oraz socjalizację młodego pokolenia. To właśnie w rodzinie dzieci zdobywają pierwsze doświadczenia, kształtują swoje postawy, wartości oraz uczą się funkcjonowania w społeczeństwie. Dziecko oraz rodzina wymagają szczególnej uwagi, wsparcia i ochrony. Prawidłowo działająca rodzina stanowi naturalne, niezastąpione środowisko dla harmonijnego rozwoju dziecka. To właśnie w rodzinie zainicjowane zostają procesy determinujące właściwe funkcjonowanie całego społeczeństwa. Jest ona instytucją, która formuje tożsamość jednostki oraz kształtuje jej postawy. W jej ramach wykształca się hierarchia wartości, kodeks norm etycznych, a także fundament moralny dzieci i młodzieży. Jedynie rodzina funkcjonująca w sposób optymalny jest w stanie wychować młode pokolenie, które będzie posiadać silne poczucie własnej wartości, aspiracje, zdolność do empatii oraz predyspozycje do tworzenia kolejnych prawidłowo działających komórek społecznych. Rodzina powinna stanowić dla każdego człowieka ostateczną przystań, oazę i wzorzec wskazujący właściwą ścieżkę. Jest ona kluczowym elementem w formowaniu postaw oraz nadawaniu sensu istnienia człowieka. Zdarza się jednak, że na jej funkcjonowanie wpływają różnorodne czynniki, których oddziaływanie czyni rodzinę dysfunkcyjną. W takiej sytuacji rodzina traci zdolność do wypełniania swoich obowiązków wobec dzieci i nie jest w stanie efektywnie rozwiązywać swoich problemów oraz przezwyciężać kryzysów.

Brzmienie preambuły do ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wskazuje wprost, że u podstaw regulacji ustawy leży dobro dziecka oraz dobro rodziny jako podstawowej komórki społecznej, przy czym dobro dziecka powinno być stawiane zawsze na pierwszym miejscu. Rodzina to integralna część społeczeństwa stanowiąca jego podstawową komórkę. Jest pierwszym i podstawowym środowiskiem dziecka. To tutaj dziecko uczy się wyrażać swoje uczucia, nabywa wiedzę o otaczającym je świecie i panujących między ludźmi stosunkach. Rodzina kształtuje osobowość młodego pokolenia oraz postawy społeczne.

¹ Preambuła do ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 49 ze zm.).

Tylko „zdrowe” rodziny są gwarantem kreowania pokoleń, które będą miały poczucie własnej wartości, aspiracji, empatii, jak również stanowić będą bazę do budowania kolejnych, prawidłowo funkcjonujących najmniejszych komórek społecznych. Pozostawienie potrzebujących rodzin bez fachowego wsparcia i różnorodnej pomocy specjalistycznej powodować może ich degradację i skutkować może konsekwencjami, na które najbardziej zagrożone będą dzieci. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowanie odpowiednich wartości i norm związanych z ich wychowaniem.

Rodzina wzorowa stwarza swoim dzieciom jak najlepsze warunki wychowawcze, dąży do stałego podnoszenia poziomu wychowawczego, poprzez polepszenie metod, środków wychowawczych. Rodzice sami powinni podejmować inicjatywy wychowawcze w środowisku², aby ich funkcjonowanie było prawidłowe.

Program wspierania rodziny dla Gminy Boguszków-Gorce na lata 2026-2028 opracowano w oparciu o art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 49 ze zm.), w myśl którego gmina zobowiązana jest do opracowania i realizacji 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny. Gminny program wspierania rodziny określa cele i zadania, które mają wspomóc rodziny w prawidłowym funkcjonowaniu, przy wykorzystaniu sieci społecznych i zasobów instytucjonalnych.

Podstawa prawna Programu

Realizacja polityki wspierania rodziny opiera się w szczególności na aktach prawnych:

- ▶ ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- ▶ ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej,
- ▶ ustawa z dnia 4 listopada 2016 roku w wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- ▶ ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym,
- ▶ ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ▶ ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- ▶ ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii.

Uzasadnienie wprowadzenia Programu

Gmina realizuje zadania własne obejmujące:

1. opracowanie i realizację 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
2. tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;

3. tworzenie i rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz pracę z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych, w szczególności przez:
 - a) zapewnienie rodzinie wsparcia asystenta rodziny i dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego i zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
4. finansowanie:
 - a) podnoszenia kwalifikacji asystentów rodziny,
 - b) kosztów ponoszonych przez rodziny wspierające w związku z udzielaną pomocą;
5. współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
6. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny i przekazywanie ich właściwemu wojewodzie w wersji elektronicznej z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;
7. prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Realizowane w ramach Programu zadania koncentrować się będą nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie, również w sytuacjach, gdy dziecko zostanie umieszczone poza rodziną biologiczną. Założeniem programu jest wsparcie funkcjonowania rodziny jako całości, wyprowadzenie rodziny z dysfunkcjonalnością, która mogłaby doprowadzić do konieczności odseparowania dzieci od rodziny poprzez objęcie opieką w pieczy zastępczej. W sytuacji czasowego umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej doprowadzenie do sytuacji, w której możliwy stanie się powrót do rodziny biologicznej. Przyjęte w ramach Programu zadania są spójne z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

I Diagnoza środowiska

Na terenie Gminy Boguszów-Gorce na koniec roku 2024 zamieszkiwało 14.129 osób, *(dane Głównego Urzędu Statystycznego na dzień 31 grudnia 2024 r)*. W pierwszym półroczu 2025 roku pomocą Ośrodka Pomocy Społecznej w Boguszowie-Gorcach objęto 426 rodzin, w tym 733

osoby w rodzinach. Liczba rodzin korzystających z wsparcia wykazuje tendencję spadkową, co obrazuje tabela 1.

Tabela 1: Rodziny korzystające z pomocy OPS w Boguszowie-Gorcach w latach 2023-2025

2023 rok	2024 rok	2025 rok (I półrocze)
Liczba rodzin	Liczba rodzin	Liczba rodzin
564	580	426

Źródło: opracowanie własne

W pierwszym półroczu roku 2025 decydującymi powodami przyznania pomocy obok ubóstwa były: bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

Skalę występowania głównych powodów pomocy OPS w Boguszowie-Gorcach przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2: Główne powody przyznania pomocy OPS w Boguszowie-Gorcach w pierwszym półroczu 2025 r.

Powody przyznania pomocy	Rok 2025 (I półrocze)
	Liczba rodzin
Ubóstwo	256
Bezrobocie	152
Potrzeba ochrony macierzyństwa, w tym wielodzietność	35
Bezdomność	20
Niepełnosprawność	153
Zdarzenia losowe lub sytuacja kryzysowa	0
Alkoholizm	29
Długotrwała lub ciężka choroba	106
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	37
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	1
Kłęska żywiołowa	4
Sytuacja kryzysowa	1
Narkomania	7
Przemoc domowa	1

Źródło: opracowanie własne

W sytuacji wystąpienia w rodzinie co najmniej dwóch problemów, mamy do czynienia z rodzinami wieloprotblemowymi. W rodzinach korzystających z pomocy społecznej wieloprotblemowość nasila się w przypadku rodzin wielodzietnych, posiadających troje i więcej dzieci oraz niepełnych, gdzie obowiązki związane z wychowywaniem i utrzymaniem dzieci spoczywają na

jednym rodzicu. Najczęściej występującym problemem rodzin z dziećmi, niezależnie od struktury, jest bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych połączona z innymi dysfunkcjami takimi jak: uzależnienia, długotrwała choroba, niepełnosprawność, przemoc domowa i inne. Tutaj warto wspomnieć, że pracownik socjalny czy asystent rodziny pracując z rodziną powinien szczególną uwagę skupić na zasobach danej rodziny, które często są jednym z głównych narzędzi współpracy z danym Klientem. *Każda rodzina ma bowiem swoją historię i mądrość. Zasobów rodziny można poszukać w wielu wymiarach jej funkcjonowania. Członkowie danej rodziny wiedzą znacznie więcej o sobie niż ktokolwiek inny*³.

Z analizy dokumentacji Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, że niewielka liczba rodzin deklaruje potrzebę wsparcia w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej oraz inne służby zaangażowane w pracę na rzecz rodzin identyfikują problemy opiekuńczo-wychowawcze wymagające wsparcia asystenta rodziny.

Rodziny wychowujące dzieci, które znajdują się w trudnej sytuacji materialnej, mogą korzystać z wielu form pomocy finansowej przewidzianych w przepisach prawa. Najważniejsze z nich wynikają z następujących ustaw:

1. ustawa o pomocy społecznej – przewiduje świadczenia pieniężne i niepieniężne (np. zasiłek stały, okresowy, celowy), których celem jest zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin;
2. ustawa o świadczeniach rodzinnych – reguluje m. in. prawo do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego, np. z tytułu urodzenia dziecka, rozpoczęcia roku szkolnego czy podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania.
3. ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów – umożliwia wypłatę świadczeń z funduszu alimentacyjnego w przypadku bezskutecznej egzekucji należnych alimentów.
4. ustawa o systemie oświaty – wprowadza m. in. stypendia szkolne i zasiłki szkolne dla uczniów z rodzin o niskich dochodach.
5. ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci – obejmuje świadczenie wychowawcze, znane jako „800+”, przyznawane na każde dziecko.
6. ustawa o dodatkach mieszkaniowych – umożliwia rodzinom o niskich dochodach uzyskanie wsparcia w pokryciu kosztów utrzymania mieszkania.

Ponadto, od 2018 roku funkcjonuje rządowy program „Dobry start”, w ramach którego rodziny mogą otrzymać jednorazowe świadczenie w wysokości 300 zł na każde dziecko rozpoczynające rok szkolny. Świadczenie to ma na celu częściowe pokrycie wydatków związanych z zakupem wyprawki

szkolnej.

Elementarną formą pomocy w zakresie wsparcia finansowego i rzeczowego rodzin z dziećmi jest zapewnienie ciepłych posiłków dzieciom i młodzieży pochodzących ze środowisk zagrożonych ubóstwem i dysfunkcjonalnością. Wszystkie dzieci objęte opieką, wychowaniem i edukacją, od przedszkola do szkoły ponadpodstawowej, z rodzin, w których dochód na osobę nie przekracza 200% kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej, mogą korzystać z gorących posiłków w ramach rządowego Programu „Posiłek w szkole i w domu”. W roku 2023 z dożywiania skorzystało 98 dzieci, w roku 2024 – 113 dzieci, a w roku 2025 - 119 dzieci.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej koncentruje się na działaniach mających na celu tworzenie warunków do prawidłowego funkcjonowania i wychowywania dzieci w rodzinach naturalnych oraz skierowana jest do rodzin z dziećmi zagrożonymi umieszczeniem w pieczy zastępczej.

Z danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wałbrzychu wynikają następujące informacje dotyczące liczby dzieci z Boguszowa-Gorc objętych pieczą zastępczą:

- w 2023 roku 66 dzieci w rodzinach zastępczych, a 30 dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych,
- w 2024 roku 60 dzieci w rodzinach zastępczych, a 25 w placówkach opiekuńczo-wychowawczych,
- w 2025 roku 63 dzieci w rodzinach zastępczych, a 20 w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Asystenci rodzin przyczyniają się do powrotów dzieci do rodzin biologicznych poprzez pracę nad poprawą ich funkcjonowania. W roku 2023 do rodzin powróciło 13 dzieci, w roku 2024 – 14, a w pierwszym półroczu roku 2025 – 5 dzieci.

Asysta rodzinna stanowi jedną z kluczowych form wsparcia rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Jej głównym celem jest wypracowanie w rodzinach dysfunkcyjnych trwałych zmian, które zapobiegają konieczności umieszczania dzieci w pieczy zastępczej. Tabela nr 3 przedstawia liczbę rodzin i dzieci objętych wsparciem asystenta rodziny.

Tabela 3: Liczba osób objętych współpracą z asystentem rodziny

Powody przyznania pomocy	Rok 2023		Rok 2024		Rok 2025 (I półrocze)	
	Liczba rodzin	Liczba dzieci w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba dzieci w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba dzieci w rodzinie
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	41	96	41	73	38	76

Źródło: opracowanie własne

Liczba rodzin, z którymi jeden asystent może równocześnie prowadzić pracę, uzależniona jest od stopnia trudności realizowanych zadań, jednak, zgodnie z obowiązującymi przepisami, nie może przekroczyć 15.

Z pomocy asystenta rodziny mogą korzystać w szczególności rodziny:

- doświadczające licznych problemów życiowych, w których wychowują się małoletnie dzieci,
- zagrożone wykluczeniem społecznym lub wykluczone społecznie, w których wychowują się małoletnie dzieci, bądź których dzieci zostały czasowo umieszczone w pieczy zastępczej,
- uprawnione do wsparcia na mocy ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej określa również zadania asystenta. Punktem wyjścia jest diagnoza sytuacji rodziny, rozpoznanie jej zasobów i ograniczeń. Wnikliwe poznanie rodziny przekłada się na opracowanie planu pracy z rodziną, co stanowi podstawowy obowiązek asystenta. Zrealizowanie stawianych w planie pracy celów, w tym przede wszystkim osiągnięcie pewnego stanu funkcjonowania rodziny, który nie będzie wymagał wsparcia instytucjonalnego w przyszłości, jest zadaniem głównym.

Zadania asystenta rodziny określa art. 15 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Należą do nich:

1. opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym;
2. opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
3. udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
4. udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
5. udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
6. udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
7. wspieranie aktywności społecznej rodzin;
8. motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
9. udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
10. motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
11. udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach

psychoedukacyjnych;

12. podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
13. prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
14. realizacja zadań określonych w ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”;
15. prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
16. dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku;
17. monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
18. sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;
19. współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;
20. współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

II Cel i zadania Programu

Głównym celem programu jest wzmocnienie roli i funkcji rodziny poprzez systemowe działania wspierające rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz zapobieganie umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej. Cele szczegółowe są następujące:

1. Wczesna identyfikacja rodzin zagrożonych kryzysem.
2. Udzielanie kompleksowego wsparcia rodzinom w środowisku lokalnym.
3. Rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziców.
4. Wspieranie aktywizacji społecznej i zawodowej rodziców.
5. Zwiększenie dostępności do specjalistycznej pomocy (psychologicznej, pedagogicznej, prawnej).
6. Integracja instytucji i organizacji działających na rzecz rodziny.
7. Promowanie pozytywnego wizerunku rodziny i wartości życia rodzinnego.

Zadania przewidziane do realizacji w ramach Programu przedstawia tabela 5.

Tabela 5: Zadania przewidziane do realizacji na lata 2026-2028

Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka oraz wsparcie rodziny biologicznej w prawidłowym pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej		
Zadania	Wskaźniki realizacji zadania	Podmiot realizujący
Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej ubogim rodzinom z dziećmi	- liczba rodzin z dziećmi objętych pomocą - liczba świadczeń	OPS
Objęcie rodzin pomocą w postaci dożywiania	Liczba dzieci korzystających z dożywiania	OPS
Objęcie rodzin profesjonalną pomocą, w tym współpraca z asystentem rodziny	liczba rodzin objętych współpracą i poradnictwem	OPS, UM
Stworzenie dzieciom i młodzieży możliwości uczestnictwa w zorganizowanych formach spędzania czasu wolnego i rozwijania zainteresowań	liczba dzieci uczestniczących w zajęciach w świetlicach środowiskowych oraz w innych instytucjach na terenie gminy	OPS, UM, OSiR, MBP-CK, szkoły
Współfinansowanie pobytu dzieci w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo- terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym	- liczba dzieci umieszczonych w poszczególnych formach pieczy - wielkość środków przeznaczonych na pokrycie kosztów pobytu dzieci w pieczy zastępczej	OPS
Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywania już istniejących sytuacji kryzysowych		
Współpraca z instytucjami i organizacjami w celu wypracowania wspólnych działań profilaktycznych	- liczba podjętych interwencji - liczba osób objętych wsparciem	OPS
Zapewnienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego, zwłaszcza pedagogicznego; kierowanie do udziału w terapii dla rodzin z trudnościami w wychowaniu dzieci	- liczba i specyfika miejsc poradnictwa specjalistycznego - liczba osób, którym udzielono pomocy	OPS, PCPR, GKRPA, SOW
Podnoszenie kompetencji rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez współpracę z asystentem rodziny	- liczba asystentów pracujących na rzecz rodzin - liczba rodzin, którym przyznano pomoc asystenta rodziny	OPS
Monitorowanie sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem, w tym niewydolnych wychowawczo, w których występują problemy przemocy, uzależnień lub długotrwała choroba	liczba rodzin i dzieci w rodzinach objętych monitoringiem	OPS
Praca edukacyjno - terapeutyczna z rodzicami, którym czasowo ograniczono władzę rodzicielską poprzez umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej	liczba rodzin objętych wsparciem	OPS, PCPR
Udzielanie pomocy rodzinie w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych	liczba rodzin, którym udzielono pomocy	OPS, UM, ZGM
Aktywizacja społeczno-zawodowa	liczba rodzin, którym udzielono	OPS, PUP

rodziców biologicznych	pomocy	
Działania w celu umożliwienia powrotu dzieci do rodzin biologicznych	liczba dzieci, które powróciły do rodziny naturalnej	OPS, PCP

Poprawa jakości opieki sprawowanej przez rodziców biologicznych		
Szczegółowe i wieloaspektowe rozpoznanie sytuacji rodziny przeżywającej trudności	liczba rodzin przeżywających trudności	OPS
Kierowanie osób uzależnionych na leczenie	- liczba osób, które podjęły terapię - liczba osób, które ukończyły terapię	OPS GKRA
Udział Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w rozwiązywaniu problemu przemocy w rodzinie	liczba założonych niebieskich kart	OPS ZI
Współpraca rodzin z asystentem rodziny	liczba rodzin współpracujących z asystentem rodziny	OPS
Udział pracowników socjalnych i asystentów rodziny w szkoleniach i konferencjach dotyczących pracy z rodziną	liczba szkoleń i konferencji	OPS

Realizacja zaplanowanych działań przyczyni się do wzmocnienia systemu wsparcia rodzin oraz poprawy ich funkcjonowania. Oczekuje się, że program doprowadzi do skuteczniejszego rozwiązywania problemów opiekuńczo-wychowawczych, ograniczenia konieczności umieszczania dzieci w pieczy zastępczej oraz rozwoju współpracy między instytucjami zajmującymi się pomocą rodzinie.

Działania mają również na celu zwiększenie świadomości społecznej w zakresie prawidłowego funkcjonowania rodziny, poprawę bezpieczeństwa domowego oraz podniesienie jakości życia rodzin i dzieci, w tym umożliwienie powrotu dzieci do rodzin naturalnych po przywróceniu im właściwych funkcji wychowawczych.

III Adresaci Programu

Program skierowany jest do rodzin z terenu Gminy Boguszów-Gorce, które doświadczają trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, są zagrożone umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej lub dążą do odzyskania opieki nad dziećmi.

Szczególną grupę odbiorców stanowią dzieci i młodzież z rodzin niewydolnych wychowawczo, które wymagają ochrony swoich praw, wsparcia w rozwoju i przygotowania do samodzielnego życia.

Program podkreśla, że rodzina jest naturalnym środowiskiem rozwoju dziecka, dlatego pomoc

i wsparcie kierowane jest nie tylko do dzieci, lecz także do wszystkich członków rodziny, aby umożliwić rodzinom poprawę funkcjonowania oraz wzmocnienie więzi rodzinnych.

IV Realizatorzy Programu

Realizatorem programu jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Boguszowie-Gorcach, który jako organizator pracy z rodziną współpracuje z następującymi instytucjami:

- Urzędem Miejskim w Boguszowie-Gorcach,
- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Boguszowie- Gorcach,
- placówkami oświatowymi i kulturalnymi,
- placówkami służby zdrowia,
- Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Policją,
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Wałbrzychu,
- Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Wałbrzychu,
- Specjalistycznym Ośrodkiem Wsparcia w Wałbrzychu,
- kuratorami sądowymi,
- poradniami uzależnień,
- Sądem Rejonowym w Wałbrzychu,
- innymi organizacjami i instytucjami w zależności od potrzeb.

V Monitoring Programu

Gminny Program będzie podlegał monitoringowi w zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalanych przez podmioty zajmujące się problemami rodziny. Pozwoli na sprawdzenie efektywności i skuteczności przyjętych założeń oraz sposobu wydatkowania środków przeznaczonych na ich realizację. Monitoring pozwoli na analizę i ocenę zebranych informacji i planowanie dalszych działań oraz doskonalenie dotychczas ustalonych.

W terminie do dnia 31 marca każdego roku Burmistrz Miasta Boguszowa-Gorce przedstawi Radzie Miejskiej roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny.

VI Źródła finansowania

Finansowanie programu odbywać się będzie z następujących źródeł:

- Budżet Gminy Boguszów-Gorce,
- Budżet Państwa,
- fundusze zewnętrzne.

Zgodnie z zapisami ustawy jednostki samorządu terytorialnego mogą otrzymywać dotacje celowe z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych z zakresu realizacji zadań wspierania rodziny.

Zakończenie

Program Wspierania Rodziny dla Gminy Boguszów-Gorce na lata 2026-2028 został opracowany zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Stanowi kontynuację dotychczasowych działań w zakresie pomocy rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo-wychowawcze. Celem programu jest wzmocnienie roli i funkcji rodziny, zapobieganie umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia rodzin w środowisku lokalnym. Działania programu obejmują m. in. udzielanie pomocy materialnej i rzeczowej, zapewnienie dzieciom dożywiania, wsparcia asystenta rodziny, poradnictwo specjalistyczne, działania profilaktyczne, aktywizację zawodową rodziców oraz współpracę z instytucjami działającymi na rzecz rodziny. Odbiorcami programu są rodziny z terenu Gminy Boguszów-Gorce, w szczególności te, które mają trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, są zagrożone kryzysem lub dążą do odzyskania opieki nad dziećmi.

Realizatorami programu są: Ośrodek Pomocy Społecznej w Boguszowie-Gorcach oraz współpracujące z nim instytucje, m. in. Urząd Miejski, szkoły, PCPR, GKRPA, Policja, Sąd Rejonowy, SOW i inne podmioty działające w obszarze wsparcia rodziny.

Program zakłada systematyczny monitoring realizacji działań, ocenę ich skuteczności oraz coroczne sprawozdania przedkładane Radzie Miejskiej przez Burmistrza do 31 marca każdego roku.

Finansowanie programu będzie pochodzić z Budżetu Gminy, Budżetu Państwa oraz środków zewnętrznych.

Efektem realizacji programu ma być poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, ograniczenie liczby dzieci w pieczy zastępczej, zwiększenie bezpieczeństwa rodzin oraz podniesienie jakości życia mieszkańców Gminy Boguszów-Gorce.

Uzasadnienie

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 49 z późn. zm.) w art. 179 ust. 2 przewiduje obowiązek uchwalenia przez radę gminy gminnego programu wspierania rodziny uwzględniającego potrzeby gminy w przedmiotowym zakresie. Opracowanie i realizacja 3-letnich programów wspierania rodziny stanowi zadanie własne gminy określone w art. 176 pkt 1 ustawy.

Dotychczasowy Program Wspierania Rodziny dla Gminy Boguszków-Gorce, uchwalony uchwałą z dnia 28 marca 2023 r. nr LXIII/340/23, obowiązuje w latach 2023-2025. W związku z powyższym podjęcie uchwały ustanawiającej kolejny program jest uzasadnione.